

Preferované oblasti podpory práce učitele přírodovědných předmětů, učitelé 2. stupně ZŠ a SŠ (podíl odpovídajících učitelů, komplexní inspekční činnost)

Hodnocený jev	Fyzika		Chemie		Přírodopis, biologie		Zeměpis, geografie		Celkem	
	ZŠ	SŠ	ZŠ	SŠ	ZŠ	SŠ	ZŠ	SŠ	ZŠ	SŠ
Snížení rozsahu administrativní zátěže	70 %	61 %	73 %	62 %	68 %	66 %	64 %	64 %	66 %	59 %
Prohloubení znalostí a dovedností v oblasti metod a forem výuky	53 %	46 %	49 %	51 %	52 %	55 %	51 %	54 %	51 %	44 %
Zlepšení chování žáků	36 %	32 %	36 %	31 %	34 %	22 %	37 %	22 %	36 %	32 %
Zlepšení materiálního zabezpečení výuky	28 %	25 %	26 %	22 %	24 %	22 %	19 %	31 %	22 %	25 %
Prohloubení znalostí a dovedností v předmětu výuky	17 %	26 %	20 %	20 %	20 %	30 %	18 %	25 %	17 %	27 %
Prohloubení znalostí a dovedností v oblasti vedení žáků a třídy	16 %	13 %	19 %	15 %	19 %	24 %	19 %	16 %	17 %	13 %
Prohloubení znalostí a dovedností v oblasti spolupráce s rodiči	15 %	6 %	16 %	11 %	16 %	12 %	13 %	9 %	14 %	8 %
Podpora vzdělávání žáků se SVP	14 %	9 %	26 %	17 %	26 %	8 %	23 %	8 %	26 %	12 %
Nástroje k podpoře rozvoje gramotnosti a kompetencí	8 %	8 %	7 %	5 %	7 %	6 %	7 %	7 %	9 %	8 %

Pozn.: Kategorie „celkem“ zahrnuje odpovědi učitelů všech předmětů, tj. nejen přírodovědných předmětů.

Další okruh překážek je spojen s úrovní samotného žáka a jeho rodinného zázemí, a to ve vazbě na motivaci žáků, nekázeň žáků, vztahy se zákonnými zástupci žáků a nedostatek schopností a nadání žáků. V tomto kontextu stojí za pozornost, že strategie nízkých očekávání, která jsou spojena s hledáním potvrzení toho, že pokrok žáka není možné ovlivnit činností učitele, nejsou označovány za příznivé pro dosažení lepších vzdělávacích výsledků žáků. Nejméně často zmiňované pak byly překážky na úrovni školy a učitele, kdy velmi zřídka byly uváděny překážky spojené s kvalitou vztahů uvnitř školy (např. vztahy s vedením školy, vztahy v pracovním kolektivu, vztahy s aktéry poradenství) a také problém neschopnosti samotného učitele zaujmout žáky.

V návaznosti na nejčastěji uváděné překážky omezující učitele přírodovědných předmětů při výkonu profese není překvapivé, že tito učitelé nejčastěji označili snížení rozsahu administrativní zátěže za nejvíce preferovanou oblast podpory své práce (viz tabulka č. 17). V rámci osobního rozvoje by učitelé nejvíce přivítali prohloubení svých znalostí a dovedností v oblasti metod a forem výuky, méně často v oblasti znalostí a dovedností se vztahem přímo k vyučovanému předmětu a v oblasti vedení třídy. Především na základních školách je vnímána důležitá role poskytování podpory vzdělávání žákům se SVP, potřeba zlepšení materiálního zabezpečení výuky byla uvedena přibližně čtvrtinou učitelů.

V kontextu rozvoje přírodovědné gramotnosti není často pocíťována potřeba utváření nástrojů k podpoře jejího rozvoje (viz tabulka č. 17), přičemž odpovědi učitelů 2. stupně základní školy³⁶ na otázku, která se zaměřila přímo na oblasti podpory rozvoje přírodovědné gramotnosti, nejčastěji zahrnovaly:

- lepší materiální podmínky pro výuku – pomůcky, odborná učebna (31 % učitelů),
- větší rozsah výuky přírodovědných předmětů (25 % učitelů),
- úpravy kurikula – redukce nebo modifikace RVP, posun z vědomostních na dovednostní cíle apod. (21 % učitelů),

36 Hospitace tematické inspekční činnosti.